

СТ А Н О В И Щ Е

по конкурс за заемане на академичната длъжност "доцент" по професионално направление 2.1. Филология /Арабска култура/, обявен в ДВ, бр.9 от 02.02.2016 г.

с кандидат гл. ас. д-р Галина Стефанова Евстатиева,
Катедра "Арабистика и семитология", ФКНФ, СУ "Св. Климент
Охридски"

Изготвила становището: проф. дфн Пенка Велкова Самсарева,
член на научното жури по упоменатия конкурс /пенсионер/

Гл. ас. д-р Галина Стефанова Евстатиева, единственият кандидат за участие в посочения конкурс, е утвърден университетски преподавател, автор на сериозни научни изследвания, ползващ се с авторитет сред колегите си.

Висшето си образование завършва в СУ "Св. Кл. Охридски", специалност "Арабистика" /1995 г./, а след успешно защитен дисертационен труд на тема "Модифициране на класическия арабски стих в модерната поезия до 60-те години на ХХ в." ѝ се присъжда образователната и научна степен "доктор" /2002 г./.

Преподавателската си дейност гл. ас. Г. Евстатиева започва през 1996 г. като хоноруван преподавател в специалност "Арабистика" към СУ "Св. Кл. Охридски", а от 2008 г. е щатен преподавател в същата специалност. Ангажирана е с преподаването на голям брой главно теоретични дисциплини в областта на арабската култура, литература и изкуство в бакалавърската, а също и в магистърската степен.

Научните интереси на гл. ас. д-р Г. Евстатиева са насочени към основни направления, свързани с арабската култура и литература, ислямското изкуство, съвременните общества в Близкия изток и Северна Африка през призмата на социалнополитическите и културните процеси. Член е на три авторитетни международни научни организации. Впечатляващо е активното ѝ участие с доклади в работата на международни научни форуми, конгреси и конференции у нас /6 бр./ и в чужбина /7 бр./. Също така е участвала активно в международни изследователски и образователни проекти у нас и в чужбина. /8 бр./.

Научно-изследователската дейност на гл. ас. Г. Евстатиева е в пълен синхрон с нейната учебно-преподавателска работа. Тя е автор на 11

публикации - монографии /2 бр./, студии, статии, научни доклади /9 бр./, публикувани на български и английски език, както и на преводи от арабски език.

Списъкът на публикациите, представен за участие в настоящия конкурс, обхваща 5 заглавия: монография /1 бр./ и статии /4 бр./.

Намирам за необходимо и полезно решението на авторката да се включи в колектива, свързан с изработването на "Ислямът. Кратък справочник", представляващ ценно помагало, което, без съмнение, ще повиши и утвърди представата на българските читатели за историята и културната специфика на ислямските народи. Този въпрос придобива особена актуалност в настоящия момент, когато по обективни причини народите от европейския континент и мигрантите-мюсюлмани от арабските страни са изправени пред нови предизвикателства в резултат на съвместното си съжителство. Анализът на понятията /22 бр./, който представя гл. ас. д-р Г. Евстатиева, се отличава с точност и детайлност. Тези понятия са свързани главно с изискванията при извършването на мюсюлманските ритуали, с ислямското религиозно изкуство, художествената калиграфия, с елементи от интериора на джамиите, с налагането на полумесеца като декоративен елемент в религиозната сфера и др.

В статията "Образът на пророка Мухаммад в миниатюрстиката на мюсюлманските народи" гл. ас. Г. Евстатиева убедително представя аспектите на миниатюрстиката на различните мюсюлмански народи, изтъквайки наличието на условност като основно качество на миниатюрата. Заключениеето на авторката е, че след XVI в. в сунитския свят пророкът Мухаммад не е бил изобразяван вече със средствата на миниатюрстиката, а чрез калиграми - словесни портрети /хилийета/.

Наличието на нееднозначно отношение на ислямските религиозни учени и правоведа към музиката, съществуващо и до днес, с основание привлича вниманието на авторката. В статията "Ислямът и музикалното изкуство: съвременни аспекти на напрежението между религиозна норма и културен факт" гл. ас. д-р Г. Евстатиева представя задълбочен анализ, убедително подчертавайки заслугите на определени мюсюлмански личности, допринесли за полагане основите на арабското музикално изкуство и неговото развитие, за изтъкване на неговия светски характер. Оформя се мнението, че ислямът допуска пеенето и музикалното изкуство като цяло при условие, че то не осквернява и не вреди на ислямския морал.

Монографията "Ислямът и забулването на жените в арабския свят", основният труд, представен за участие в настоящия конкурс, е сериозно

научно изследване с безспорен приносен характер. Авторката използва интердисциплинарен подход, при който разглежданият въпрос е поставен в исторически, културен, ислямски религиозен, а също и в общественополитически контекст. В определени случаи представя и филологически анализ на ключови понятия, използвани за означаването на булото. Своите тези авторката потвърждава както посредством текстове от Корана, Сунната и хадисите, така и чрез вижданията на голям брой известни светски арабски и европейски учени, юристи, интелектуалци, поети, писатели, журналисти. Убедително се разглежда въпросът, имащ отношение към използването на булото като комерсиален продукт, свързан с ислямската мода в района на Близкия изток и Северна Африка, което придобива световно измерение, предизвикващо нееднозначна реакция, както от страна на мюсюлманското население, така и от светски настроените представителки на женския пол в арабския свят. Впечатлява задълбоченият анализ, подкрепен с конкретни официални документи, издадени от съответните институции в страните от ЕС, включително и в България, във връзка с дебатите относно забулването на мюсюлманските жени в публичността от средата на 80-те години на XX в. до наши дни, както и изводът, че липсата на окончателно решение по въпроса влиза в конфликт със законите, свързани с публичността в светските държави. Личното решение на мюсюлманските жени по този въпрос се възприема като символ на желание за по-активно участие в обществения живот - възможност за образование, професионална реализация и равни права. Впечатляващ е представеният дълъг списък на цитираните съчинения, използвани при разглеждането на темата.

В заключение бих желала да изразя твърдото си убеждение, че със своята научна продукция и успешна преподавателска дейност, с активното си участие в научни форуми у нас и в чужбина, с авторитета, с който се ползва сред колеги и студенти, гл. ас. д-р Галина Стефанова Евстатиева отговаря на всички изисквания за заемане на академичната длъжност "доцент".

08.05.2016 г.

Изготвила становището:

/проф. дфн Пенка Самсарева/